

Új termelői árak

Reálisabban fejezik ki a termékek és szolgáltatások értékét — Az Anyag- és Árhivatal tájékoztatója

A gazdaságirányítás reformjának bevezetésével 1968. január 1-től az új termelői árak is életbe lépnek. Ezek az eddigieknél reálisabban fejezik ki a termékek és a szolgáltatások értékét, s egyben olyan nyersanyagok és alkatrészek felhasználására ösztönzik a vállalatokat, amelyek a népgazdaság számára a leghasznosabbak.

Mint az Országos Anyag- és Árhivatalban elmondották, az új termelői árak kidolgozása befejezéséhez közeledik.

A nagyszabású munka körülbelül két évvel ezelőtt kezdődött, s azóta körülbelül tízezer szakember vett részt az új termelői árak ki-

dolgozásában. Mivel az új árak elsősorban a vállalatokat érintik, ezáltal nemcsak a népgazdaság vezető szerveit, hanem a vállalatok szakembereit is bevonták az áralkálítás munkájába.

Az új termelői árakat az összes termékekre, szolgáltatásokra kidolgozzák, függetlenül attól, hogy azok hatóságilag megállapított árként lépnek-e életbe január 1-én, vagy hogy a vállalatok megegyezése szerint alakulhatnak. Az új ármechanizmusban ugyanis az áraknak csak egy részét rögzítik hatóságilag, azonban a többi termék új árának központi kiszámítására is szükség van. Egyrészt azért, hogy azokkal különböző átfogó népgazdasági számításokat végezze-

nek, másrészt pedig azért, hogy a vállalatokat ily módon tájékoztassák a hatóságilag nem rögzített új árak nagyságrendi változásairól.

Az új árak gyors és egyben körültekintő kidolgozása rendkívül fontos, mert a vállalatoknak

csak az új árak ismeretében kezdenek hozzá

jövő évi terveik kialakításához, szerződéseik előkészítéséhez.

Az Országos Anyag- és Árhivatal legfrissebb összefoglalása szerint a gépipari, az építőipari, az építőanyagipari és a gyógyszeripari késztermékek, továbbá az élelmiszeripari cikkek kivételével már valamennyi termék új termelői árát kidolgozták, és azokat megismerték a vállalatok. Ezzel az új áraknak több mint a fele, vagyis majdnem száz nagy termékcsoport árai ismeretesek. Az Anyag- és Árhivaltól kapott tájékoztatás szerint legkésőbb szeptember 1-re a gépipari és az építőipari termékek új termelői árai is készen lesznek.

1968. január 1-től egyébként valamennyi termelői ár megváltozik. Például az eszközalkotási járuléknak az árakba építésre ott is szükségessé teszi a változást, ahol azt esetleg egyéb ok nem indokolja.

Egyes cikksoportok termelői árai magasabbak, másoké alacsonyabbak lesznek, mint eddig,

azonban mindenütt a termelői és fogyasztói árak változásáról van szó. A vállalatok január 1-től olcsóbban kapják például az energiahordozókat, alacsonyabb lesz a kohászati termékek árszínvona, csökkennek az áruszállítás költségei. Viszont drágábban kaphják majd egymástól a vállalatok az importigényes termékeket, ösztönözve arra, hogy gazdaságosabb, hazai anyaggal helyettesítsék a külföldit. Bár valamennyi termelői árszínvonal megközelítően azonos lesz a jelenlegivel, ettől legfeljebb 2-3 százalékkal tér majd el. (MTI)

Megnyomnak egy gombot és a rakéta elindul kifelől pályáján. Felpöccintjük a villanykapcsolót, s a szobában fény ömlik szét. Rálépünk a fékpedálra és megtörik a suhanó autó lendülete. Ilyen a gép: engedelmessé végrehajtója az ember akaratának, s anélkül, hogy megsértődne, a mechanika törvényei szerint végzi a maga dolgát. Ha „egészséges”, akkor nincs vele probléma, gyerekjáték boldogulni vele.

Hejh, ha az ember is ilyen volna! Akkor az igazgatók meg a műhelyfőnökök dolga csuda kényelmes lenne. Ki sem kellene mozdulniok az irodából, mégis haladna a termelés, teljesülnének a tervek meg az álmok, ömlene a prémium, szaporodna az elismerés. Valószínűleg ilyenformán gondolkodnak a szegedi üzemekben is azok a művezetők, akik jó szó és megfelelő politikai érvek híján megint feltűnően gorombáskodnak a hozzájuk bocsátottakkal. Ha nem is fogalmazzák meg kategorikusan, nyers modoruk, durva magatartásuk azt a felfogást tükrözi, hogy a politikai nevelés és meggyőzés a párt-szervezetek dolga, nekik pedig egyetlen feladatuk, hogy a gyár mindenáron teljesítse termelési tervét. Azt hiszik, hogy amikor így gondolkodnak és cselekszenek, akkor tulajdonképpen helyesen jár el, hiszen — mondván — az új gazdasági mechanizmusban egyetlen szempontot kell majd szem előtt tartani: a vállalat nyereségét.

Ez a nézet erősen sántít, s ha teret engednénk neki, súlyos károkat okozna. Nálunk minden a dolgozó tömegek érdekében történik — hangsúlyozzuk lépten-nyomon. Az elégedettséghez, a jó közérzethez természetesen az anyagi igények fokozatos kielégítése is hozzátartozik, de ennek záloga a szilárd munkafegyelm, a pontos tervteljesítés. Ezért szorgalmazzák a munkát valamennyi vállalatnál nemcsak a gazdasági vezetők, hanem a párt-szervezetek is. Nem mindegy azonban, hogy milyen eszközökkel. Ahol a kőműves úgy illesztgeti egymásra a téglát, hogy közben minduntalan megalázzák és utá-

na jogos panaszát sincs aki meghallgassa, akkor hiába keres ezeket is havonta, rosszul érzi magát, nem lelkesedik a legmagasabb eszményekért sem.

A munka csak akkor ad örömet, ha azt kellemes légkörben, elvtársias közösségben lehet végezni. A munkás nem érzéketlen szervezet, akire közömbösen hat a környezete. A munkás magatartását, hangulatát — még a kommunistákét is — állandóan befolyásolják érzelmek, emlékek, különféle benyomások, s ha a műhely vezetője mindezt figyelmen kívül hagyva csak szidalmakkal akar a termelésre „ösztönözni”, ez a módszer előbb vagy utóbb megbosszulja magát.

A párt-szervezetek éppen ezért vannak ott mindenütt, hogy ügyeljenek a normális viszonyokra, illetve gondoskodjanak arról: elsősorban a szép szó, a jóakarát, a türelmes meggyőzés legyen a tökéletesebb munka hajtóereje. Ennek kell dominálnia az új gazdasági mechanizmus idején is, ha azt akarjuk, hogy a kollektíva teljes lendülettel hajtsa végre a nagyobb nyereség elérése végett szükséges feladatokat. Valószínűleg lesznek 1968. január 1. után is olyanok, akiknek mit sem használ a jószándékú figyelmeztetés és igyekeznek majd kijátszani a fegyelmet. Talán összetett kézzel fognak könyörögni nekik, hogy legyenek szívesek csinálni valamit a fizetésért? Szó sincs róla. Kádár János elvtárs azt mondotta erről a KISZ VII. kongresszusán: „Aki megszegi a törvényeket, az azal szemben inadozás nélkül, pontosan és szigorúan alkalmazzuk a törvényeket. Mi soha nem élünk vissza azzal, hogy a hatalom a munkások kezében van, s a párt kormányoz, s ha a választás rajtunk múlik, mi mindig a szép szó hívei leszünk.” Tehát a messzemenő humanizmustól csak ott és akkor térünk el, ahol és amikor rosszul mutat a kerékkötők és munkahálózatok erre rákényszerítenek. Persze ez is humanus intézkedés lesz, mert a becsületes társadalom érdekében történik.

Igen ám, csak hogy a helyes elveket nem olyan egyszerű érvényesíteni a gyakorlatban. Egy szegedi gyárigazgató így sóhajtott fel: „Az emberekkel való foglalkozás végtelenül nehéz dolog!” Valóban. Ahány ember dolgozik a gyárban, szinte annyi egyéniséggel kell számolni. Az egyiket csak az érdekli, hogy mennyi pénzt kap a borítékban, a másik azt is zaklatásnak veszi, ha a normája teljesítésére buzdítják, harmadik televan apró-cseprő panasszal és így tovább. Mindezt azonban nem ok arra, hogy a kommunisták elveszítsék a fejüket és a politikai nevelést megpróbálják rideg, mindenkit elnémitó parancsolgatással helyettesíteni. A munkások zöme ugyanis érti és tudja a kötelességét, készségesen helytáll a legnehezebb kör-

rülmények között is. Remek példa erre, hogy a textilművek nagy rekonstrukciója idején gyakran fullasztó meglepetés is úgy dolgozott az egész gárda, hogy a vállalat vezérigazgatója is csak büszkeséggel és elismeréssel tud szólni róla. Az általános lendület azóta sem lankadt. Vietnami műszakot kezdeményezett vasárnapra az üzemi pártbizottság? Olyan sokan jelentkeztek a pártönkívüliek közül is, hogy végül meg kellett osztani a műszakot, hogy az áldozatkész munkások közül senki ne maradjon ki. Egy szövetfajtáról az a vélemény terjedt el, hogy automata gépek nem lehet előállítani. Es mi történt mégis? Az önzetlen szakemberek addig bújkáltak a gépek alá, addig kopácsoltak, szereltek néha két műszakban is egyfolytában, míg hat hét alatt megoldották a problémát.

Túlnyomó többségben ilyen emberek találhatók a szegedi üzemekben. A munkások öntudatát, fegyelmét elemezve kétségkívül tarka képet kapunk, de — mint a Szeged városi párt-végrehajtóbizottság legutóbb megállapította — a színek között hatalmas színfoltként dominál a rendes szövk, lakatosok, kőművesek, asztalosok és ácsok tömege. Erre a szilárd bázisra nyugodtan támaszkodhatnak a párt-szervezetek, amikor egy-egy fontos feladat végrehajtása kerül előtérbe.

Sok-sok tapasztalat igazolja: nem kell minden ügyet a kommunistáknak intézniük, hiszen a tömegszervezetek pártönkívüli tagjai, a lelkes KISZ-fiatalok nagyon szívesen segítenek a napi politikai munkában. Ehhez csak fokozottabb bizalomra és egy kis szervezésre van szükség. Nem az a fontos, hogy a párttitkár naponta odaköszönjön mindenkinek és ezzel elintéztéknek könyvelje el a politikai munkát. Erre egyrészt nincs ideje, másrészt értelme is alig van. A munkások nem azt várják el vezetőiktől, hogy egy-két sablonos mondatot váltssanak velük, hanem azt, hogy az egész kollektívát érintő lényeges kérdésekben mindenkor meghallgassák őket, gyors, határozott intézkedések szülessenek és nyugodtak lehessenek afelől: ha igazságtalanság történik velük, akkor mindig közbelép és segít párt-szervezet.

Az egész üzemet átfogó politikai munkamegosztás és rendszeres ellenőrzés valóban sokkal nehezebb, mint az irodában várni az esetlegesen befutó jelentéseket, vagy panaszokat. Mégis a nehezebb utat kell járniuk a párt-szervezeteknek, ha azt akarják, hogy valamennyi munkahelyen tovább növekedjen szerepük, tekintélyük és a dolgozók bennük lássák jogaik első számú védelmezőjét. Ahol a kommunisták mindig tudják, hogy milyen problémák foglalkoztatják munkatársaikat és ezekre őszintén, kielégítően adnak választ, ott szinte biztosra vehető: a gyár a legbonyolultabb feladatokat is teljesíteni tudja.

F. NAGY ISTVÁN

Közel másfél millió könyv

Minden harmadik fiatal beiratkozott könyvtári olvasó

Szeged közművelődési könyvtárainak alapvető feladata a lakosság világnézeti, politikai, általános és szakmai műveltsége emelésének elősegítése. A statisztikai adatok alapján Szeged könyvtári ellátottsága kedvező képet mutat. A tanács, a szakszervezetek és a felsőoktatási intézmények kezelésében működő 209 könyvtárban több mint 1,2 millió kötetes könyvállomány van. A beiratkozott olvasók száma meghaladja a 36 ezret. Ezen kívül az alsó és középfokú iskolákban még 176 ezer, a műszaki szakkönyvtárakban közel 100 ezer kötet könyv található.

A fiókkönyvtárak és a kölcsönzők száma a második öt éves tervben 16-ról 22-re emelkedett. Sajnálatos, hogy az Odessa lakótelepen nem biztosítottak klub-könyvtár megnyitására lehetőséget, pedig Újszeged a legrosszabbul ellátott városrész könyvtári szempontból. A nem tanácsai közművelődési könyvtárak többsége az üzemekben működik, átlagosan 1500-1600 kötetes állományuk van.

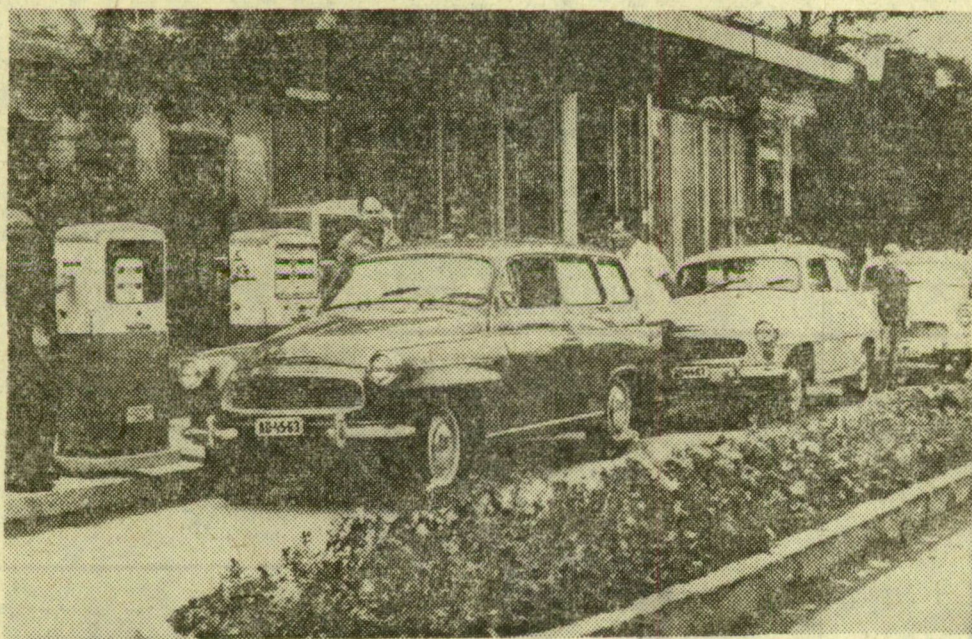
A könyvtárak olvasóforgalmát jellemző adatok 1960-1965 között kedvezően alakultak. A beiratkozott olvasók száma és a kölcsönzött kötetek száma kétszeresére emelkedett. A Somogyi Könyvtárba több mint 8 ezer új olvasó iratkozott be, és az olvasóforgalom tekintetében 1966-ban első helyre került a megyei jogú városok könyvtárai között. Nem ilyen előnyös az az adat, amely a Somogyi Könyvtár könyvbeszerzési lehetőségeit illusztrálja. A többi megyei jogú város közművelődési könyvtárai lényegesen jobb helyzetben vannak. Igaz, hogy viszonylag fiatal könyvtárak, nincs a múltból visszamaradt „hagyatékek”. A Somogyi Könyvtár évenként mindössze 170-190 ezer forintot tud könyvbeszerzésre fordítani.

A könyvtárak olvasóinak nagy része a fiatalabb korosztályokból kerül ki. Az egyetemi és az iskolai könyvtárak esetében ez természetesen, azonban a Somogyi Könyvtár beiratkozott olvasóinak egyharmada is 18 éven aluli. Minden harmadik szegedi fiatal valamelyik szegedi könyvtár beiratkozott olvasója. A szakszervezeti és tanácsai könyvtárak mintegy 5200 munkás olvasót tartanak nyilván,

A tanácsai és a szakszervezeti könyvtárakból kölcsönzött kötetek 54 százaléka szépirodalmi munka, jelentős arányt képvisel az ifjúsági irodalom is, a többi társadalomtudományi, műszaki és egyéb ismeretterjesztő mű. Az olvasómozgalom fejlődésében jelentős szerepet tölt be a könyvpropaganda, az olvasószolgálat, az író-olvasó találkozók.

A városi tanács végrehajtó bizottsága megtárgyalta Szeged könyvtári ellátottságának helyzetét és határozatokat hozott a munka javítására. A végrehajtó bizottság szükségesnek tartja, hogy a következő öt éves tervben községi épületben helyezték el a Somogyi Könyvtárat, az Egyetemi Könyvtárat, biztosítva ezzel az eddiginél is jobb együttműködésüket.

Üzemben az új benzinkút

(Somogyiné felv.)

A megnyitás perceiben egymás mögé sorakoztak az új töltőállomásnál a „szomjas” gépjárművek. Szabályozták itt a közlekedési rendet is: a kijelölt vonalon sem állapni, sem leállni, sem előzni nem szabad.

Tegnap, szerdán délelőtt átadták rendeltetésének az ÁFOR beruházásában épült új benzinkút Szegeden, a Brüsszeli körúton. A négyoszlopos, két 25 ezer literes tartállyal rendelkező kút mindkét oldalán kiszolgáló szuperbenzint, keveréket, benzint és mindenféle kenőanyagot. A kúthoz modern vonalú kiszolgáló épület tartozik, ebben kapott helyet az iroda, az öltöző, az olajterem, s az elektromos hálózat központja. Lévai László, az ÁFOR

főépítészvezetője, aki a kúttat átadta a forgalomnak, hangsúlyozta, hogy a kúttól határidő előtt egy hónappal készültek el a nagyszabású beruházással, amely tehermentesíti a többi szegedi benzinkutat. Az új kút három műszakban üzemel, gyakorlatilag tehát éjjelnappal nyitva van a töltőállomás. Elmondotta, hogy a közterület rendelkezésükre bocsátásától kezdve mindenben segítséget kaptak a Szeged m. j. városi tanács vb építési és közlekedési

osztályától. Jól működtek össze a közműveket áthelyező vállalatok, a DÁV, a Gázmu, a Víz- és Csatornamű és a városgazdálkodási vállalat. E vállalatok munkájának is köszönhető, hogy a szabadtéri játékok megnyitása előtt át tudták adni rendeltetésének az új kúttat. Az ÁFOR ugyanilyen kúttal épített az idén Siófokon és most kezdtek hozzá Szarvason is hasonló teljesítményű kút létesítéséhez.

Megalakult a szegedi tanácsnál a mezőgazdasági és élelmezésügyi osztály

A gazdaságirányítási rendszer reformjára való előkészületek a tanácsai munka bizonyos átszervezését is megkövetelik. A Szeged m. j. városi tanács végrehajtó bizottsága tegnapi, szerdai ülésén az eddigi mezőgaz-

dasági osztály helyett, új államigazgatási szervként létrehozta a mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályt. Az osztály vezetője Hovorka István, a mezőgazdasági osztály eddigi vezetője.